

Kronika 2000

OBSAH

Samospráva mesta	2
Štátna správa.....	6
Významné návštevy.....	7
Činnosť podnikov a ich podiel na živote mesta.....	8
Výstava a zmeny charakteru mesta.....	9
Školstvo.....	10
Kultúra.....	11
Politické strany, hnutia a združenia.....	13
Spolky a organizácie.....	13
Telovýchova a šport.....	14
Mimoriadne udalosti.....	15
Počasia a jeho osobitosti v priebehu roka.....	16
Rôzne.....	17

Samospráva mesta

Na svojom prvom tohtoročnom a v poradí ôsmom zasadaní sa poslanci Mestského zastupiteľstva zišli 16. marca. Po úvodných procedurálnych krokoch a voľbe mandátovej komisie, ako aj schválenie programu schôdze, kontrole uznesenia Mestského zastupiteľstva z decembra 1999 vystúpili poslanci so svojimi interpeláciami. Poslanec Hanák sa zaujímal o termíne dokončenia podkrovných bytov na ulici Čs. armády v bloku D33, ktorej dokončenie stagnuje už cez zimu. Poslanec Revický sa obrátil so svojou interpeláciou na primátora mesta ohľadom podnikateľov Gajdoša, Burcáka a Peľakovej vo veci odkúpenia pozemkov na ulici 8. mája, na ktorých sú postavené obchodné stránky. Bývalý primátor Kaliňák vraj im dal prísľub, že pozemky po dvoch rokoch im budú odpredané. Poslanec Berežňák upozornil, že v neskorých večerných hodinách sa v pohostinských zariadeniach vyskytuje veľa mladých ľudí do 18 rokov, ktorí konzumujú alkoholické nápoje. Podávaním alkoholických nápojov mladistvým takto porušujú zákon. Poslanec Cocuľa upozornil mestskú políciu na parkovacie plochy pri Mestskom kultúrnom stredisku. Na tejto ploche často bez poplatkov parkujú a umývajú zahraničné i naše kamióny. Poslanec Čuchta žiadala primátora mesta, aby bola vytvorená komisia na prešetrenie činnosti bývalého primátora počas jeho funkčného obdobia. Jeho žiadosť nebola akceptovaná väčšinou poslancov pri hlasovaní. Na otázky poslancov odpovedali funkcionári a vedúci oddelení mestského úradu. V ďalšom bode pokračovalo rokovanie správou o výsledkoch hospodárenia mestskej samosprávy, Technických služieb, Mestského kultúrneho strediska spolu s návrhom schválenia záverečného účtu za rok 1999. Túto správu predkladal JUDr. Jozef Pančák, vedúci finančného oddelenia Mestského úradu. Správa obsahovala podrobnú ekonomickú analýzu príjmov a výdavkov týchto organizácií.

V roku 1999 Mestská samospráva splnila daňové príjmy na 97 %, keď rozpočet daňových príjmov pre rok 1999 bol 22,2 mil. Sk. a skutočnosť 21,5 mil. Sk. V nedaňových príjmoch sa plnenie dosiahlo na 97 %, pričom plán bol 27,2 mil. Sk. a skutočnosť 26,2 mil. Sk. Mestská samospráva splnila celkové príjmy na 97 %, čo znamená, že s plánovaných príjmov 54,3 mil. Sk. sa podarilo dosiahnuť príjem 52,6 mil. Sk. Vo výdavkovej časti to bolo na 96 %, čo predstavovalo z plánovaných výdavkov 54,3 mil. Sk. celkovú čiastku 51,8 mil. Mesto Svidník evidovalo svoje záväzky k 31.12. 1999 vo výške 21,5 mil. Sk. Najväčší záväzok má voči Bardejovským pozemným stavbám a. s. vo výške 8,7 mil. Sk. Mesto disponovalo k 31. 12. úverom vo výške 4,7 mil. Sk. Neutešená finančná situácia pretrváva aj v Technických službách a Mestskom kultúrnom stredisku, keď len Technické služby vyčistili svoje záväzky 10,6 mil. Sk. Tieto organizácie neodvádzajú za svojich zamestnancov žiadne odvody do sociálnej a zdravotnej poisťovne a na daňový úrad, čo sa kvalifikuje ako trestný čin. K stavu hospodárenia mesta vystúpil aj hlavný kontrolór mesta Ing. Peter Želizňák so svojou správou. V ďalšom bode zástupca primátora mesta Ing. Ján Holodňák vyhodnotil rozvojový program za rok 1999 a predniesol návrh na rok 2000. Rozvojový program mesta v roku 1999 počítal v objeme prác a dodávok s čiastkou 35,1 mil. Sk. Skutočne bol v priebehu roka preinvestovaný objem len vo výške 13,6 mil. Sk. Slabé plnenie bolo zapríčinené nedostatkom vlastných zdrojov na investície, ale aj nepridelením požadovaných prostriedkov na jednotlivé akcie zo štátnych fondov Slovenskej republiky. Návrh rozvojového programu na rok 2000 počítá s vynaložením 25,5 mil. Sk. Najviac finančných prostriedkov sa počítá preinvestovať na akciách ako je premostenie Ladomírky 9,6 mil. Sk., započatie výstavby 48b.j. blok B4 8,6 mil. Sk., zahájenie výstavby novej skládky komunálneho odpadu 5 mil. Sk., rekonštrukcia pešej zóny 2 mil. Sk. Pri príležitosti 50. narodenín poslanca Andreja Dudáša Mestské zastupiteľstvo mu schválilo udelenie ceny mesta. Týmto bola ocenená jeho dlhoročná práca ako poslanca Národnej rady Slovenskej republiky i šéfredaktora týždenníka DUKLA. Naše

mesto zviditeľňoval i na poli športovom ako bývalý futbalista, bežec na dlhé trate i účastník majstrovstiev Európy a sveta novinárov.

Posledný marcový deň sa zišli poslanci Mestského zastupiteľstva na IX. zasadaní. Hlavným a jediným bodom programu bol návrh výstavby paroplynovej elektrárne v našom meste. K celému projektu paroplynovej elektrárne vystúpili zástupcovia firmy MŠM s.r.o. z Vranova nad Topľou, ktorí oboznámili prítomných poslancov s týmto projektom. Finančné krytie výstavby know – how a rozbeh výroby zaistí firma MŠM. Mesto dostalo niekoľko variant ako by sa mohlo podieľať na výstavbe paroplynovej elektrárne, a to buď vkladom pozemku, ktorý sa nachádza pri rozostavanej plavárni. Tým by mesto získalo 40 % podiel vo firme, alebo odpredá pozemok za finančnú hotovosť bez účasti na projekte. Po oboznámení sa s projektom nastala medzi poslancami bohatá diskusia. Na Slovensku by sa malo v budúcnosti postaviť asi 80 paroplynových elektrární. Prvá paroplynová elektráreň sa už stavia v meste Nitra. Preto z poslaneckého klubu SDL vzišiel návrh, aby bola možnosť navštíviť takúto paroplynovú elektráreň. Návratnosť výstavby paroplynovej elektrárne je 6 – 7 rokov. Podľa poslanca Kimáka, lokalita okolo plavárne nie je najvhodnejšia na výstavbu, nakoľko je tam športový areál. Preto padol návrh, aby sa výstavba posunula do areálu rozostavanej trojstupňovej úpravovne vody. Poslanec Ziman vystúpil s tým, že poslanecký klub za DÚ tento projekt podporí.

Poslanci na zaver zasadania dali predbežný súhlas s vypracovaním štúdie paroplynovej elektrárne, ktorá bude predložená do 31. augusta. X. zasadanie MsZ sa uskutočnilo 11. mája. Rokovania sa zúčastnil aj prednosta Okresného úradu Ing. Vladimír Popík. Po otvorení, voľbe návrhovej komisie, informácii a realizácii uznesení, Mestského zastupiteľstva zo 16. marca nasledovala interpelácia poslancov, v ktorej vystúpili 4 poslanci. V programe zasadania bola správa o výsledkoch hospodárenia mestskej samosprávy za I. štvrťrok 2000, návrh na zmluvné prevody vlastníctva nehnuteľného majetku mesta, o ktorom bola búrlivá diskusia. Poslanci sa znovu zaoberali žiadosťou podnikateľov Burcáka, Peľakovej a Gajdoša, majiteľov predajných stánkov na sídlisku ULTRA, ktorí požiadali o kúpu pozemkov pod stánkami. Žiadosti nebolo vyhovené a bolo doporučené upraviť nájomné za m². Riaditeľ obvodného oddelenia Policajného zboru mjr. Jozef Gomboš informoval prítomných poslancov o stave a úrovni trestnej činnosti, dodržiavaní verejného poriadku v meste Svidník za rok 1999. S informatívnou správou o prevode vlastníctva bytov a nebytových priestorov vystúpil riaditeľ SLUŽBYTU s.r.o. Michal Husár. Vedúci oddelenia Mestského úradu Michal Mašša poslancom predostrel zámery rekonštrukcie pešej zóny, ktorá by mala byť realizovaná v štyroch etapách. V tomto roku by mala prebehnúť I. etapa. Informatívnu správu o podiele mesta na plnení úloh regionálnej politiky v združení miest a obcí Slovenska a Euroregiónu Karpaty predkladali Ing. Michal Bartko, primátor mesta a Ing. Ján Holodňák, zástupca primátora. Riaditeľ Technických služieb mesta Michal Pich oboznámil poslancov so zinnou údržbou miestnych komunikácií a chodníkov v sezóne 1999/2000 a s plánom ich výpravok v tomto roku.

V druhý júlový deň sa poslanci mestského zastupiteľstva stretli sa na svojom XI. zasadnutí. Jediným bodom rokovania bol návrh na zmluvné prevody vlastníctva nehnuteľného majetku mesta. Išlo o prízemie obytného domu F12 na ulici Sovietskych hrdinov, kde sa nachádzajú predajne ryba, majiteľkou ktorej je Mária Mňahončáková, predajňa Mäso – údeniny, ktorej majiteľ je pán Pipas a prevádzka Tipos – športka, ktorú teraz prevádzkuje pani Tatiana Slivková. Menovaní nájomníci týchto priestorov dňa 24.6.1998 požiadali SLUŽBYT s.r.o. Svidník, spravujúci bytový fond mesta v zmysle mandátnej zmluvy o prevod vlastníctva. Na základe znaleckého posudku bola pre žiadateľku Máriu

Mňahončákovú stanovená cena 508 450, – Sk, pre žiadateľa Emila Pipasa 843 021, - Sk a pre žiadateľku Tatianu Slivkovú 160 000, – Sk. K navrhovaným cenám stanovisko poslaneckého klubu Slovenskej Democratickej koalície predložil poslanec Ziman, ktorý doporučil zvýšiť cenu o 30 %. Predložený návrh hlasovaním poslancov nebol prijatý. Poslanecký klub SDĽ navrhol zvýšenie ceny o 15 %, ktorý bol prijatý. V poradí dvanáste zasadanie mestského zastupiteľstva sa uskutočnilo 28. júna. V auguste minulého roku došlo v SAD š.p. k organizačným a štruktúrnym zmenám, kedy sa SAD Svidník stala súčasťou SAD Humenné. O doterajších výsledkoch tejto zmeny informoval poslancov riaditeľ odštepného závodu SAD Svidník Ing. Jaroslav Humeník. K 1. máju 1999 bol stav zamestnancov 114, v súčasnosti je to 103 zamestnancov. V dopravnej obslužnosti nedošlo k zásadným zmenám. SAD Svidník zabezpečuje 19 prímestských spojov, 1 diaľkový spoj a jednu linku mestskej hromadnej dopravy v našom meste. Celkový stav autobusov je 34. Ten by sa mal zvýšiť o tri malokapacitné Mercedesy, kde by bolo 20 miest na sedenie a 20 miest na státie. Predpokladaná cena jedného takého autobusu je 2,3 mil. Sk, z toho však bude Ministerstvo dopravy SR, hradiť 1,3 mil. Sk a zostatok uhradí SAD z vlastných zdrojov. V súčasnosti sa pripravuje privatizácia aj slovenskej autobusovej dopravy z ktorej by mala vzniknúť akciová spoločnosť s 51 % majoritným podielom štátu. Bohatá diskusia na zasadaní bola okolo návrhu aktualizácie atraktívnosti lokalít a stanovenie výšky za prenajaté pozemky. Takto sa v meste stanovili 4 zóny, do ktorých boli začlenené jednotlivé ulice podľa ich atraktívnosti k centru mesta a podľa toho i stanovená výška nájmu za jednotlivé prenajaté pozemky.

I. zóna - 1210,- Sk/m² ročne, ktorá je 3,31 Sk/m²/ deň

II. zóna - 770,- Sk/m² ročne, ktorá je 2,10Sk/m²/ deň

III. zóna - 550,- Sk/m² ročne, ktorá je 1,50 Sk/m²/ deň

IV. zóna - 350,- Sk/ m² ročne, ktorá je 0,95 Sk/m²/ deň

Poslanci schválili návrh na prenájom prevádzky pohrebníctvo pre nájomcu Jozefa Lacu za 120 000,-Sk ročne. 6.septembra vo veľkej zasadačke Okresného úradu vo Svidníku sa uskutočnilo XIII. Zasadanie mestského zastupiteľstva. V úvode primátor mesta oboznámil poslancov o obdržaní petície obyvateľov ulice Ľ. Štúra a Komenského, ktorí svojím podpisom vyjadrili nesúhlas o vjazde nákladných motorových vozidiel.

Menovanou ulicou a ich parkovaní vo firme GAS Gondek. Obyvatelia sa sťažujú na hluk pri štartovaní nákladných motorových vozidiel v ranných hodinách a pre výpary plynov nie je možné mať otvorené okná. Primátor prisľúbil vecou sa zaoberať v rámci právnych postupov. V interpelácii poslancov vystúpil poslanec Cocuľa, ktorý sa zaujímal podľa akých kritérií a komu sa pridávajú voľné vstupenky na kúpalisko a na klzisko. Hlavným bodom programu tohto zasadania bola správa o hospodárení mestskej samosprávy za I. polrok. Mestská pokladnica za to obdobie získala na daňových i nedaňových príjmoch 51 % a za kapitálové a iné nedaňové príjmy 78% financií z plánovaného rozpočtu na tento rok. Výdaje za toto obdobie dosiahli 57% ročného rozpočtu. Za dlhšie obdobie po prvý krát bol dosiahnutý relatívny prebytok rozpočtu. Vedúci odboru školstva okresného úradu Mgr. Ján Bača informoval poslancov o zahájení školského roka 2000/2001 a následne riaditeľ Gymnázia DH vo Svidníku RNDr. Anton Berežňák o situácií na tejto škole. Poslanci schválili Všeobecné záväzne nariadenia č. 1/2000 o ochrane ovzdušia a poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v našom meste. V poradí XIV. zasadanie mestského zastupiteľstva sa uskutočnilo začiatkom októbra s jediným bodom programu, a to návrhom štúdie výstavby paroplynovej elektrárne v meste Svidník firmou MSM s.r.o. Vranov nad Topľou. Po širokej diskusií poslanci návrh neschválili a odporučili ho doplniť o pripomienky.

31. októbra sa konalo XV. Zasadanie mestského zastupiteľstva. V úvode zasadania primátor mesta prečítal list, podľa ktorého poslanec Peter Čuchta prestáva byť členom

združenia robotníkov Slovenska, za ktoré kandidoval za poslanca a týmto dňom sa stáva nezávislým poslancom. Následne tento poslanec v interpretácií sa zaujímal, či odpredaj budovy okresného úradu bol v súlade s právnymi predpismi. Primátor mesta celý postup odpredaja vysvetlil, následne poslanci schválili odpredaj tejto budovy pre okresný úrad za finančnú čiastku stanovenú aktuálnym súdnoznaleckým posudkom vo výške 13 506 200,- Sk.

Zasadanie pokračovalo informáciou o plnení úloh finančného plánu a rozpočtu v hospodárstve mestskej samosprávy za I.- III. štvrtrok 2000. Výsledky plnenia boli priaznivé, keď príjmová časť sa splnila na 82 % a výdavková na 78 % z ročného rozpočtu. O stave poskytovania zdravotníckej starostlivosti v Nemocnici s poliklinikou informoval poslancov riaditeľ nemocnice MUDr. Peter Ziman CSc. V rámci transformácie došlo v nemocnici k niekoľkým zmenám, ktoré sa ukázali ako prospešné, okrem finančného zlepšenia, keď sa v nemocnici podarilo podstatne znížiť zadlženosť, nastalo zlepšenie aj na odbornej úrovni. Zvýšil sa počet operácií a poklesol počet žiadosti na hospitalizáciu v iných nemocniciach. Poslanci sa zaoberali aj správou o realizácií koncepcie rozvoja bývania v meste Svidník a informácie o príprave 10. predvianočných trhov. Na programe rokovania bol aj doplnok k zásadám a hospodárení a nakladaní s majetkom mesta. V doplnku sa uvádza, že mestský úrad do 5 dní upovedomí kupujúceho o schválení predaja nehnuteľného majetku v Mestskom zastupiteľstve, do 15 dní po oboznámení uzatvorí s kupujúcim kúpnu zmluvu o predaji nehnuteľnosti a ak kupujúci do 30 dní od upovedomia neprejaví záujem o kúpnu zmluvu, uznesenie Mestského zastupiteľstva o prevode nehnuteľnosti stráca platnosť.

Diskusiu v radoch poslancov vyvolal návrh prešovskej firmy KM – SYSTEM, ktorá prejavila záujem o prenájom letného kúpaliska. Poslanci súhlasili s prenájomom kúpaliska pre uvedenú firmu s tým, že areál kúpaliska sa prenajíma na dobu 10 rokov, počas ktorých bude v ňom preinvestovaných 10. mil. Sk. V areáli kúpaliska by takto postupne mali pribúdať fontánky, umelé vlny, slaná voda, vírivky, vodné hry, sklzy, športové ihriska na basketbal, tenis, mini futbal, stolný tenis a plážový volejbal, detské ihriská a voda by sa mala ohrievať cez slnečné kolektory. Po splnení týchto podmienok firma takto získa na tento areál predkupné právo. Poslednýkrát sa v tomto roku zišli poslanci mestského zastupiteľstva 21. decembra na svojom XVI. zasadnutí. Bolo schválené Všeobecné záväzne nariadenie č. 2/2000 o dani z nehnuteľnosti na rok 2001. Zároveň bol predložený návrh na prijatie úverov v roku 2001 a to 6,5 milióna Sk na rozvody káblovej televízie a 10,5 milióna korún na pešiu zónu. Po obširnej diskusii tento návrh bol schválený. Ďalším bodom rokovania bol návrh rozpočtu mestskej samosprávy na rok 2001, ktorý predkladal zástupca primátora Ing. Ján Holodňák. Hlasovaním poslanci schválili rozpočet mesta ako vyrovnaný o príjmovej a výdavkovej časti vo výške 54 670 000,- Sk. Za predložený návrh hlasovalo z celkového počtu 18 prítomných 16 poslancov, 2 poslanci sa hlasovania zdržali. Veľa diskusie medzi poslancami vyvolal návrh poslanca Petra Čuchtú o zásadách mesta Svidník na realizáciu zákona NR SR č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám. Nakoľko tento návrh nepodporil ani jeden poslanecký klub, tento nebol schválený. Prednosta mestského úradu JUDr. Vasil Štefanco však ubezpečil, že na úrade je všetko pripravené tak, aby dňom 01.01.2001 boli zabezpečené úlohy vyplývajúce zo zákona NR SR č. 211/2000 Z.z.

V piatok 21. januára si občania nášho mesta pripomenuli 55. výročie oslobodenia kladením vencov vďaka pri pamätníku Sovietskej armády vo Svidníku, soche generála Ludvíka Svobodu a pamätníku československých vojakov na DUKLE. Vo večerných hodinách sa v kinosále Mestského kultúrneho strediska uskutočnila slávnostná akadémia. S príhovorom k prítomným vystúpil primátor mesta, ktorý sa poďakoval tým, ktorí tieto boje zažili na vlastnej koži i tým ktorí za oslobodenie mesta darovali svoje životy. Pri tejto príležitosti

primátor mesta za úspešnú a záslužnú činnosť v prospech mesta ocenil cenou primátora týchto občanov:

1. Jozefa Bilého, aktívneho účastníka protifašistického odboja, dlhoročného funkcionára SZPB.
2. PaedDr. Jána Čabiňáka, klinického logopéda za úspešné výsledky v oblasti logopédie.
3. Mgr. Máriu Čobirkovú za dlhoročné dobré výsledky v oblasti pedagogiky.
4. Andreja Dulebu za dlhoročnú prácu v oblasti pedagogiky a etnografie.
5. Petra Fedáka, aktívneho účastníka protifašistického odboja.
6. Irenu Fekovú, bezpríspevkovú dárkyňu krvi, držiteľku diamantovej Jánskeho plakety.
7. JUDr. Vladimíra Hrebeňaka, dlhoročného pracovníka justície vo funkcií okresného prokurátora.
8. Andreja Kucera – učiteľa, ktorý má zásluhy na rozvoji ľudového folklóru v regióne.
9. pplk. JUDr. Milana Štinára, dlhoročného príslušníka policajného zboru.
10. MUDr. Petra Zozoma, primára oddelenia klinickej biochémie v NsP.

Touto cenou primátor ocenil i troch športovcov, ktorí sa v minulom roku najviac zaslúžil o rozvoj športu v našom meste. Medzi ocenenými boli:

1. Miroslav Blanár, tréner a hráč volejbalistov Slávie Svidník, ktorí nás úspešne reprezentujú v II. Slovenskej volejbalovej lige.
2. Pavel Piršč, dlhodobý hráč, kapitán a tajomník Svidníckeho futbalového klubu.
3. Andrej Slivka, predseda agilného klubu Slovenských turistov Beskyd Svidník.

Po oceňovaní bol kultúrny program, v ktorom vystúpili žiaci Základnej umeleckej školy, členovia tanečného krúžku Svitan a tanečno – spevácky kolektív Makovica. Kultúrny program ukončil 26. ročník divadelného festivalu, ktorý je spojený s oslavami oslobodenia mesta, na ktorom so svojím divadelným predstavením vystúpilo Divadlo Alexandra Duchnoviča z Prešova s hrou Svadba od A.D. Čechova.

Dňom 1. júna bol vymenovaný do funkcie vedúceho oddelenia výstavby Mestského úradu Imrich Bednár, doterajší pracovník tohto oddelenia. V tejto funkcii nahradil Michala Mašu, ktorý sa tejto funkcii vzdal.

Štátna správa

Nezamestnanosť ako veľký problém tejto doby v okrese Svidník bola v priebehu roka 1999 poznamenaná sezónnosťou. Najnižšia miera nezamestnanosti bola zaregistrovaná v mesiacoch máj 1999 s počtom 4191 evidovaných nezamestnaných, t.j. 26,9 % z počtu obyvateľov okresu. K znižovaniu miery nezamestnanosti došlo v mesiaci apríl z titulu oživenia sezónnych prác v poľnohospodárstve, stavebníctve a lesníctve a trend zvyšovania pokračoval v mesiacoch jún a júl z dôvodu prítoku absolventov škôl. Najvyššia miera nezamestnanosti bola za mesiac december, kde dosiahla úroveň 28,18 % s počtom 4597 evidovaných nezamestnaných. V obvode Svidník v decembri bolo evidovaných 2958 nezamestnaných, t. j. 25,4 % miera nezamestnaných, v obvode Giraltovce 1068 nezamestnaných, t. j. 28,8 %, v meste Svidník 1327, t. j. 22,66 % a v meste Giraltovce 670, t. j. 35,58 %. Z hľadiska vekovej skupiny najväčší počet evidovaných nezamestnaných bolo vo veku od 20 do 30 rokov s 31,4 % podielom s 1444 evidovaných nezamestnaných. Najmenší počet evidovaných nezamestnaných bol vo vekovej kategórii nad 50 rokov s 9 % podielom. Z hľadiska stupňa vzdelania prevažovali nezamestnaní vyučení v odbore odevnom, strojárskom a poľnohospodárskom. V roku 1999 prešlo cez hraničný priechod Vyšný Komárnik a teda i cez naše mesto pri vstupe na Slovensko 307 913 osobných áut, 4886 autobusov a 344 250 kamiónov. Pri výstupe zo Slovenska to bolo 216 215 osobných áut, 4610 autobusov a 631 811 kamiónov. Cez priechod bol prepravený tovar pri vstupe na územie Slovenska za vyše 53 a pri výstupe zo Slovenska za

55 a pol miliardy korún. V minulom roku v našom okrese bolo na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru zaevidovaných 249 dopravných nehôd, čo je o 18 viac ako v roku 1998. Dopravné nehody si nevyžiadali žiadne obete na životoch, ale 13 osôb bolo ťažko zranených a 31 ľahko. Hmotné škody predstavovali 13 765 600, – Sk. Medzi najčastejšie príčiny nárastu a vzniku dopravných nehôd je pokles disciplíny účastníkov cestnej premávky.

Podiel na nehodách má i nárast cestnej premávky, najmä kamiónovej dopravy. V 13 prípadoch mal dopravné nehody na svedomí alkohol a v 11 prípadoch lesná zver. Zo štatistických údajov za uplynulý rok vyplýva, že dynamika stavu a úrovne kriminality v okrese má stúpajúci charakter. Dominantný podiel na celkovej trestnej činnosti má naďalej majetková trestná činnosť 43,1 %. V roku 1999 bolo evidovaných 285 majetkových trestných činov, pre ktoré bolo stíhaných 182 osôb. Najčastejším majetkovým deliktom bol trestný čin krádeže. Išlo o vlámanie do reštauračných a obchodných zariadení, do škôl, do rodinných domov, či bytov. Vysoký počet osôb bolo obvinených pre trestný čin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla. V roku 1999 sa výrazne zvýšil počet trestných činov, ktoré ohrozili život a zdravie ľudí, ich dôstojnosť a osobnú slobodu. Pre násilnú trestnú činnosť bolo stíhaných 242 osôb. Jeden z najzávažnejších násilných činov – trestný čin lúpeže spáchalo až 20. Osôb. Žiaľ, že tento trestný čin spáchalo až 10 mladistvých a maloletých a tento počet z roka na rok stúpa. Zvyšuje sa i počet násilných trestných činov spáchaných v rodine ako dôsledok hádok, sporov a majetkových konfliktov. Išlo najmä o rodiny so zlou sociálnou situáciou, na ktorú malo vplyv neúspešne podnikanie, nepravidelné vyplácanie miezd zamestnávateľmi, časté používanie alkoholických nápojov. Ani náš okres sa nevyhol drogovej kriminalite, ktorej čoraz viac holduje najmä mládež. Najrozšírenejšou je obchod s marihuanou. V tomto roku si Vojenské múzeum pripomenulo 35. výročie svojho vzniku. Po rôznych reorganizáciách je teraz toto múzeum začlenené do organizačnej štruktúry Vojenského historického ústavu v Bratislave a je múzejným oddelením Vojenského múzea v Trenčíne. Múzeum je zamerané predovšetkým na vojenskú históriu regiónu východného Slovenska od roku 1915 do roku 1945.

Už tradične 6. októbra si pripomíname významný deň Karpatsko – dukelskej operácie. Pri príležitosti 56. výročia delegácie Slovenských štátnych a samosprávnych orgánov kladením vencov k pamätníkom na Dukle a vo Svidníku vzdali hold padlým bojovníkom za našu slobodu. 11. novembra sa konalo celoslovenské referendum za vypísanie predčasných volieb do Národnej rady Slovenskej republiky. Toto referendum iniciovali opozičné strany HZDS a SNS a neskôr sa k tomuto referendu pripojila aj strana Smer. Občania na základe zozbieraných podpisov a vyhlásenia referenda prezidentom republiky mali vyjadriť v tomto referende svoju vôľu, či chcú aby sa ukončilo volebné obdobie tejto vlády predčasne a konali sa v roku 2001 predčasné parlamentné voľby. Referendum pre nezáujem občanov bolo neúspešne, keď sa ho v Slovenskej republike zúčastnilo len 20,03 % a v meste len 18,7 % vodičov.

Významné návštevy

20. januára privítal prednosta okresného úradu Ing. Vladimír Popik na pôde OÚ ministra dopravy, spojov a telekomunikácií Slovenskej republiky Jozefa Macejka. Prítomní na stretnutí boli i poslanec Národnej rady SR. Dušan Fedoročko a primátor mesta Ing. Michal Bartko. Cieľom ich stretnutia bolo prerokovať požiadavky na riešenie investičných akcií rezortu dopravy a pre tento rok v našom okrese. Keďže napomôcť sociálno – ekonomickému rozvoju nášho okresu by vo veľkej miere malo i skvalitnenie

cestnej siete, pán prednosta a pán minister rokovali o štátnej ceste 1/73 Svidník – Nová Polianka, ktorá je dlhodobou rozostavaná. Do konca roku 1989 bolo prestavaných 82,9 mil. Sk. Na ukončenie tejto cesty je potrebných ešte 45 mil. Sk. Ďalšou prerokovanou vecou bol obchvat mesta Svidník. Ten by mal byť dlhý 4,9 km. Na stavbu obchvatu je vydané právoplatné územné rozhodnutie. Mesto chce už v tomto roku zabezpečiť majetkovo – právne vysporiadanie a projektovú dokumentáciu tak, aby na prelome rokov 2000/2001 sa mohlo vydať stavebné povolenie a v roku 2001 započat' s realizáciou stavby.

Začiatkom februára 2000 navštívil náš okres a mesto zástupca Európskej komisie pre regionálnu politiku prof. Trenor v doprovode štátneho tajomníka Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja slovenskej republiky Ing. Romana Šipoša. V úvode pracovného stretnutia prednostu OÚ vo Svidníku Ing. Vladimír Popik oboznámil hostí s charakteristikou okresu, s jeho prednosťami, ale aj problémami. V následnej diskusii svoje organizácie predstavili aj zástupcovia výrobných podnikov a primátori miest Svidník a Giraltovce. Štátny tajomník Ing. Šipoš informoval o príprave a možnostiach čerpania finančných prostriedkov z fondov PHARE SAPARP a ISPA. V rámci výjazdového rokovania vlády Slovenskej republiky v Prešovskom kraji navštívil náš okres a mesto 24. februára minister životného prostredia László Miklos. V dopoludňajších hodinách ho prijal prednosta okresného úradu za účasti primátora mesta, podnikového riaditeľa Východoslovenských vodární a kanalizácii v Košiciach p. Schorgera, riaditeľa závodu VVaK Svidník p. Kačmára. Následne minister navštívil rozostavanú čističku odpadových vôd v Stročine, kde bol oboznámený so súčasným financovaním tejto stavby. Na jej dokončenie je potrebných 78 mil. Sk. Ukončenie a sprevádzkovanie čističky umožní čistenie odpadových vôd Svidníka a okolitých obcí.

V sobotu, 25. marca navštívil naše mesto zástupca Svetovej banky Robin Carruthers, ekonomický riaditeľ pre svetovú dopravu. Svetová banka by sa mala podieľať na financovaní opráv regionálnych ciest finančnými prostriedkami vo forme úveru pre našu vládu. 10. júla navštívil minister práce, sociálnych vecí a rodiny Peter Magvaši svidnícky odevný závod SVIK GRUPPO GFT. S generálnym riaditeľom Ladislavom Koudelkom diskutoval o aktuálnych otázkach dlhodobu nezamestnaných, zamestnávania Rómov a postavení absolventov odborných škôl v praxi.

Činnosť podnikov a ich podiel na živote mesta

SLUŽBYT s.r.o. Svidník na základe nájomnej zmluvy prevádzkuje tepelné zariadenia šiestich plynových kotolní, ktoré sú majetkom mesta a z ktorých zabezpečuje dodávku tepla a teplej úžitkovej vody pre 2968 bytov a dodáva teplo pre iné organizácie o celkovej vykurovacej ploche 198 tisíc m². Aby vykurovanie bolo aj v tomto roku bezproblémové, firma do modernizácie a opráv tepelných zariadení investuje 5,5 mil. Sk. Cena za dodávku tepla sa v tomto roku nezmenila a ostáva 280,- Sk za 1 gigajoul. Od polovice februára začala spoločnosť SVIK šiť kusy S.M.I.. Sú to výrobky na mieru, ktoré si zákazník objedná v obchode a majú byť zhotovené v čo najkratšom čase. Systém S.M.I. kusov je veľmi náročný a premenlivý, pretože zhruba za tri dni musí byť výrobok od objednávky aj vyexpedovaný. Na začiatok by mali vyrobiť 50 kusov denne. Za tieto kusy bude zaplatené spoločnosti dvakrát viac ako za obyčajné výrobky. Začiatkom mesiaca navštívil odevnú fabriku SVIK nový ukrajinský konzul v SR Jaroslav Asman. Jeho návšteva spočívala v oboznámení sa s prácou Ukrajčiek, ktoré vo fabrike pracujú a ich perspektívou po zavedení víz zo strany Slovenska. Generálny riaditeľ firmy Ing. Ladislav Koudelka potvrdil záujem o zamestnávanie Ukrajčiek i naďalej, pretože ide o vysoko výkonné

krajčírky. Do ich zaučenia už firma investovala nemalé peniaze. Veľa úsilia a administratívnych náležitostí si vyžiadalo vybavovanie povolení na pobyt a prácu u nás. Ukrajinky majú dlhoročné pracovné zmluvy, platia odvody do štátu a sú registrované v centrálnom registri obyvateľov. Terajšia zamestnanosť Ukrajiniiek je teda pre obe strany výhodná. V minulom roku Potravinárske strojárne Svidník a.s. zaznamenali nárast výroby o 20%. Firma je v súčasnosti najväčším potravinárskym strojárskym podnikom na Slovensku. Zamestnáva 206 ľudí, z toho 138 robotníkov s priemerným mesačným zárobkom 9300,- Sk. V súčasnosti hlavným výrobným programom je výroba strojov a zariadení pre mäso spracujúci priemysel, konzervársky a vinársky priemysel, výroba mini pivovarov, nádrže rôzneho objemu a tvaru a umývacích liniek pre rôzne účely. Spracovanie nerezových materiálov tvorí 90 % výroby. Okrem výroby výrobkov sa venuje i kooperácii so zahraničnými firmami. Tá činí 40 % produkcie, stroje na spracovanie mäsa 30 % a pivové zariadenia taktiež 30 % produkcie. Ročný obrat firmy predstavuje 120 mil. korún. Vedenie spoločnosti pružne reaguje na požiadavky trhu nielen doma, ale aj v zahraničí. Postupne sa výrobky presadili na zahraničnom trhu a až 90 % výrobkov exportuje do celého sveta. Na základe výnosu ministra zdravotníctva SR sa v našej Nemocnici s poliklinikou zrušilo od 1. marca oddelenie infekčné a od 1. apríla kožné. Ortopedické oddelenie bude reprofiziolované, teda od 1. marca to bude doliečovacie chronologické oddelenie. Na základe tohto výnosu sa v nemocnici zruší 50 lôžok. K zmenám došlo kvôli ekonomickej neefektívnosti niektorých oddelení. Vydaje nemocnice sa pohybujú okolo 13 miliónov korún mesačne, z čoho 10 miliónov do nemocnice prúdi z poisťovní. Nemocnica však obsahuje schodok 3 milióny korún mesačne.

Od 1. apríla prešlo kožné oddelenie sanatórneho typu. Takto pacienti sa budú môcť dať vyšetriť v pracovných dňoch od 7 do 19 hodiny večera a v sobotu od 8 do 13 hod. Pokiaľ bude potrebné pacienta hospitalizovať na dlhší čas, bude to možné v spolupráci s interným alebo doliečovacím oddelením. Všetky úkony, okrem nadštandardných budú hradíť poisťovne. Priebežne sa bude ordinovať v troch ambulanciách. Primárkou sanatória sa stala MUDr. Hana Zelenková CSc. Začiatkom mája za pomoci sponzora a účinnej podpore riaditeľstva Nemocnice s poliklinikou vo Svidníku bola prvýkrát zavedená i úspešne využitá dočasná stimulácia srdca. Ide o metódu, ktorá zabezpečí náhradný rytmus srdca pri jeho dočasne vyhasnutej aktivite. Pri trvalom ochorení je to metóda, ktorá zabezpečí náhradný rytmus srdca pri jeho dočasne vyhasnutej aktivite. Pri trvalom ochorení je to metóda, ktorá slúži ako most k definitívnej liečbe. Vďaka tomu, v rozsahu výkonov svidníckej jednotky intenzívnej starostlivosti sa stala špičkovým pracoviskom v rámci kraja. Od 1. februára na základe konkurzného konania bol menovaný do funkcie primára chirurgického oddelenia NsP MUDr. Peter Ondruš CSc, pochádzajúci z Banskej Bystrice. 6. marca vyšlo prvé číslo nového týždenníka Podduklianské noviny, nezávislý týždenník občanov regiónu Svidníka, Stropkova a Giraltoviec. Sídlo redakcie je v hoteli Rubín vo Svidníku. Šéfredaktorom novín sa stal Ladislav Hribík. 7. októbra bolo v našom meste otvorené prvé internetové káviare. Týmto sa naše mesto zaradilo do reťaze tých miest, kde má prístup k internetu široká verejnosť. Majiteľom tohto zariadenia je Slavomír Hužvej. Hodina prístupu na internet zákazníka vyjde na 60,- Sk.

Výstava a zmeny charakteru mesta

Po roku prípravy sa začiatkom roka otvorili dvere Supermarketu Dukla, ktorý deň čo deň od rána do večera poskytuje svojim zákazníkom služby. Pod jeho strechou na ploche 450 m² sa nachádza oddelenie potravín, mäsa, ovocia zeleniny, drogerie a iného

spotrebného tovaru. Nákupy si zákazníci môžu spríjemniť posedením v lahôdkach. Dvere supermarketu denne prekročí až 2000 zákazníkov, ktorí prejdú tromi pokladňami. V stredu, 29. novembra bol odovzdaný do prevádzky chodník na ulici Sovietskych hrdinov. Rekonštrukcia chodníka začala 14. novembra 2000. Stavebné práce zabezpečovala firma LK- ROTEX spol. s r.o. Svidník, majiteľom ktorej je Juraj Leško. Pri prácach pomáhala aj Slovenská správa ciest zo Svidníka. Rekonštrukcia bola dokončená v rekordnom čase – 15 dní. Pri rekonštrukcii bol vybudovaný nový chodník zo zámkovej dlažby v dĺžke 282 m o ploche 803 m² spotrebnými terénnymi úpravami a s cestným nájazdmi, Presun hmôt vybúraných, odvezených a novo dovezených a zabudovaných materiálov presiahol objem 658 ton. Počas 14 pracovných dní prešlo rukami robotníkov 28 105 kusov zámkovej dlažby, 820 kusov kamenných a 484 kusov betónových obrubníkov. Takto bolo vytvorené dielo v hodnote 720 tisíc korún. Rekonštruovaný chodník je po oboch stranách ulice Sovietskych hrdinov počínajúc od kvetinárstva Mihalík a končiac pri obchodnom dome Jednota. Hoci nie je veľmi dlhý, napriek tomu veľmi prispel k skrášleniu nášho mesta. Slovenská poisťovňa a.s. pobočka Svidník 5. decembra dala do prevádzky zrekonštruovanú budovu. Rekonštrukcia budovy trvala takmer 12 mesiacov. Rekonštrukčné práce sa vykonávali počas neobmedzenej prevádzky Slovenskej poisťovne. Touto rekonštrukciou sa podstatne zlepšili pracovné podmienky pracovníkov poisťovne a pre klientov sa vytvorili prehľadné služby. Vonkajšie opláštenie budovy dokrášlilo okolie okolo budovy na Poštovej ulici. Koncom roka bola dokončená a odovzdaná do užívania prvá mostová konštrukcia na novom moste cez Lodomírku. Na druhej časti mostovej konštrukcie a príjazdových komunikáciách sa bude pokračovať v jarých mesiacoch roku 2001.

Školstvo

17. apríla prednosta okresného úradu Ing. Vladimír Popik ustanovil do funkcie riaditeľa Centra voľného času Dúha, bývalého šéfredaktora týždenníka Dukla A. Dudáša. Centrum organizuje mimoškolskú záujmovú činnosť pre deti a mládež Svidníka a okolia. Pod vedením skúsených pedagógov sa starajú o rozvoj aktivít detí a mládeže v týchto krúžkoch: mladý obranca prírody, astronomický, fotografický, výtvarný, tanečný, plavecký, šachový, turistický, modernej gymnastiky, kondičného posilňovania, športového potápania, zberateľský, rezbársky, aranžérsky, experimentálny a ďalšie. Ročný poplatok vo väčšine prípadov stojí rodičov dieťaťa 50. – Sk. V našom meste máme veľa talentovaných detí a preto je neustále veľký záujem o prihlásenie detí do Základnej umeleckej školy. Na tejto škole sa môžu deti venovať umeleckej mimoškolskej činnosti ako je hra na rôzne hudobné nástroje, tanec, maľovanie, a spev. Najpočetnejším odborom na škole je hudobný. Pestrosť výberu nástrojov dáva možnosť záujemcom uplatniť svoj talent v hre na klavíri, husliach, dychových nástrojoch, akordeoné, gitare. V tomto roku rôzne odbory Základnej umeleckej školy navštevuje 540 žiakov. Ročný poplatok rodičov prihlásených detí v prípravnom ročníku 200. – Sk, hudobného oddelenia 400, - Sk, tanečný, výtvarný a literárno – dramatický 250, - Sk. Svoje 20. výročie založenia si pripomenulo Stredné odborné učilište strojárske. História školy sa začala písať v školskom roku 1980/81. Žiaci sa pripravovali v učebných odboroch obrábač kovov a strojní mechanik pre stroje a zariadenia. Na teoretickom vyučovaní vyučovalo 6 kvalifikovaných pedagógov a na praktickom vyučovaní 12 majstrov. V júni 1983 opustili brány učilišťa prví absolventi školy vyučení v trojročnom odbore v máji 1985 prví maturanti. Počas 20 - ročnej existencie školu opustilo 1790 absolventov.

20. výročie založenia si pripomenula i Stredná priemyselná škola odevná. Škola bola zriadená 1.7.1980 delimitáciou piatich tried študijného odboru odevníctvo s počtom žiakov 203 zo strednej priemyselnej školy strojníckej v Prešove. Zároveň so vznikajúcou školou bol zriadení domov mládeže v mestskej ubytovni. V roku 1985 mala škola už 342 žiakov, 33 učiteľov a vychovávateľov. V školskom roku 1991/1992 sa popri tradičných študijných odevných odboroch zriaďujú nové umelecké študijné odbory návrhárstvo a modelárstvo odevov. V nasledujúcich rokoch vzrastá počet tried a žiakov. Zároveň sa v školskom roku 1993/1994 otvára trieda nového študijného odboru – TIS odevníctvo. Počas svojho 20- ročného pôsobenia škola vychovala 1755 absolventov, medzi ktorými je veľa inžinierov, učiteľov a úspešných odborníkov. Priemerné ceny školských potrieb začínajúceho prváčka: školská aktovka 500,- Sk peračník 185, - Sk, farbičky 185. – Sk, voskovky 34, - Sk, zošity 5 ks – 32, - Sk, výkresy 20, - Sk, ceruzky 4 ks – 14, - Sk, krycie farby vodové 58, - Sk, modelovacia hmota 16,- Sk, štetec 2ks – 12, - Sk, temperové farby 115, - Sk, plniace pero 30, - Sk, školské dosky na zošity 35, - Sk, taška na teplákovú súpravu 64, - , tepláková súprava 250, - Sk, papuče, 150 - Sk.

Kultúra

Začiatkom roka bola v priestoroch Múzea ukrajinsko – rusínskej kultúry sprístupnená výstava fotografií, Metamorfózy času. Výstava bola tematicky zameraná na rodinný život. Fotografie z rokov 1920,1930,1940 ukazujú dôležité etapy v živote človeka. Všetdné dni rodinného života späté s prácou striedali dni sviatočné, akými boli aj púte, ktoré poskytovali príležitosti spoločných stretnutí. Významným medzníkom v živote jednotlivca bola svadba, ktorú najčastejšie zachytil objektív. Pri príležitosti 55. výročia oslobodenia mesta bola v priestoroch Mestského kultúrneho strediska otvorená výstava „Svidník – história a účasť“. Čiernobiele, staré desiatky rokov a farebné fotografie zachytávajú mesto a jeho život v minulosti i prítomnosti . Autorom i majiteľom fotografií bol Mgr. Michal Hudák, občan nášho mesta. Koncom januára sa v koncertnej sále Reduty v Spišskej Novej Vsi uskutočnila krajská súťažná prehliadka komornej a symfonickej hudby Košického a Prešovského kraja. Prešovský kraj zastupoval na súťaži 11 členný Svidnícky komorný orchester pod vedením Martina Petrika, ktorý pôsobí pri základnej umeleckej škole vo Svidníku. Svojím výnimočným hudobným prejavom upúťali odbornú porotu natoľko, že zvíťazili a postúpili na celoslovenskú súťaž. Na celoslovenskej prehliadke 1. októbra v Levoči patrili orchester k najlepším na Slovensku a ako jediný zo Slovenska dostal ponuku zúčastniť sa na medzinárodnom festivale komornej a symfonickej hudby v Belgicku. Orchester tvoria mladí hudobníci, terajší študenti a absolventi konzervatóriá, umelecký vedúci študent konzervatória v Košiciach Martin Petrik, ktorý zároveň hrá na violu. Ďalšími členmi orchestra sú huslisti Slavomír Kaliňák a Juraj Kačuriak, hrajúci na prvé husle, Lucia Žaková a Alexander Bojkas, ktorí hrajú druhé husle, flautistky Tatiana Rudyová a Daniela Kačmarová, klarinetista Martin Ševc, Marián Cuprišin, ktorý v orchestri hrá na akordeón, kontrabasista Ľubomír Sluk a Gabriel Kaliňák hrajúci na xylofón a rytmické nástroje.

Veľká noc patrí k najväčším kresťanským sviatkom roka. Spreádzajú ju rôzne tradície a zvyky, ktoré opäť ožívajú na našich dedinách. Ukázať tieto tradície sa pokúsila vernisáž výstavy v Podduklianskom osvetovom stredisku, na ktorej boli ukázané techniky zdobenia kraslíc, pečenia koláčov a zhotovenia hudby. 27. apríla sa v Mestskom kultúrnom stredisku konal 1. ročník súťaže Miss stredných škôl mesta Svidník a priľahlých miest Poľska. Do súťaže sa prihlásilo šesťnásť mladých dievčat. Spomedzi nich všetky tituly získali Svidničanky. Titul Miss stredných škôl mesta získala s mierami 89 – 58 – 89

a výškou 168 cm Svidničanka Ivana Boršovská, študentka obchodnej akadémie vo Svidníku. Najviac sympatií, a tým aj titul Miss sympatia získala 17 ročná Ivana Zvíjačová zo Svidníka, študentka gymnázia s mierami 83 – 58-90 cm a výškou 172 cm. 28. apríla obyvatelia mesta v príjemnom prostredí amfiteátra oslávili Sviatok práce Deň víťazstva nad fašizmom. Program osláv začal o 9.00 hodine prehliadkou poľovných psov a následne pokračoval ukážkami z činností požiarnikov a kynológov. Slávnostným príhovorom o 14,30 hod. primátor Ing. Michal Bartko otvoril bohatý kultúrny program, ktorý v mestských večerných hodinách pokračoval májovou veselicoou. Každoročne v polovici júna sa naše mesto nesie v znamení folklóru, ľudových tradícií, zábavy a radosti.. Pod záštitou prezidenta republiky sa v dňoch 16. – 18. júna konali 46. Slávnosti Rusinov – Ukrajincov Slovenska. Medzi hosťami slávností bol predseda Národnej rady SR pán Jozef Migaš, prezident policajného zboru SR Ján Pipta. Tak ako i po iné roky, program slávností bol rozložený na 7.samostatných blokov. Program Nedelne zvítanie vysielala v priamom prenose aj Slovenská televízia. V polovici júla na pešej zóne sa Svidničanom predstavila hudobná skupina Carpenteris Tools international z mesta Minnesoty z USA. Po niekoľko ročnej prestávke začiatkom septembra do nášho mesta znova zavítala skupina IGNIS z Prahy. Počas celého koncertu, ktorý trval dve a pol hodiny sa ľudia bavili z vystúpenia odchádzali z pocitom, že si vypočuli dobrú hudbu. Skupina mala melódie nášho ukrajinsko – rusínskeho folklóru v novom ponímaní. 17. septembra sa v kinosále Mestského kultúrneho strediska uskutočnil II. Ročník festivalu Samorasty, ktorého organizátorom je Združenie kresťanských spoločenstiev – oblastné centrum Svidník. Na festivale odzneli rôzne hudobné žánre ako folk, jazz, pop, blues, rock, alternatívny rock i metal v podaní hudobných skupín TBC Prešov, V OBRAZE Rimavská Sobota, MALOKA Stropkov, METELICA Bardejov, ARIL QUINTET Poprad, MIMICKY Ružomberok, MAVENS SHOKE Anglicko, NYNOT Bratislava, ANOTHER DIMENSIONS Košice, KEFAS Ružomberok, EARS Košice, LEKRA Dolný Kubín, WARDEN Prešov.

Múzeum ukrajinsko – rusínskej kultúry, Podduklianské osvetové stredisko a Mestské kultúrne stredisko v spolupráci so základnými organizáciami Slovenských zväzov chovateľov poštových holubov, včelárov a záhradkárov, pod záštitou primátora mesta organizovali v rámci akcie Dni európskeho kultúrneho dedičstva na Slovensku „ Deň remesiel a ľudových tradícií“. Súčasťou tohto dňa bola aj súťaž vo varení pirohov „ Pirohy 2000“. Súťažili štyri trojčlenné družstvá. Prvým bolo družstvo z Kružlovej, ktoré navarilo 206 pirohov s 18 plnkami v čase 55 minút. Po vyhodnotení sa uskutočnila dražba dvoch mís pirohov. Dražbu viedol exekútor Juraj Voloch, ktorý obidve misky vydražil po 300. – Sk. Už po deviaty krát sa 14. novembra v Mestskom kultúrnom stredisku uskutočnilo kultúrne podujatie pod názvom ECHO našich slávností. Na pódiu sa postupne predstavilo 18 účinkujúcich zo súborov Makovička, Makovica a Makovickýj holos zo Svidníka, mužská spevácka skupina z Nižnej Polianky, spevácke duá Keselicová – Tkáčová, Goroš – Labik, bratia Štefanišinovci zo Svidníka a dcéra a matka Jenčové zo Šarišského Jastrabia. Svidničania i občania okolitých obcí si 25. novembra pripomenuli 100. výročie smrti Alexandra Pavloviča. Pri tejto príležitosti sa uskutočnila na jeho hrobe panachýda a vo večerných hodinách v kinosále MsKS spomienková akadémia. Okresná organizácia rusínskej obrody, okresná organizácia únie žien Slovenska 10. decembra už po ôsmy krát zorganizovali Betlehemský večer. Prítomní si vypočuli tradičné i netradičné vianočné piesne v podaní detí z materskej školy na ulici 8. mája, základnej školy zo Šarišského Štiavniku, Cirkevnej školy sv. Juraja a II a III. základnej školy zo Svidníka. Na publikum čakalo aj prekvapenie v podobe detí Slovákov žijúcich na Ukrajine v Užhorode. Svoje vystúpenie si nacvičili v slovenskom jazyku pod vedením učiteľky

Michaličovej, občianky nášho mesta, ktorá učí slovenčinu u nich doma. V nedeľu 17. decembra sa konal v priestoroch Mestského kultúrneho strediska VI. ročník Vianočného benefičného koncertu Speváckych zborov. Na tomto koncerte vystúpilo 6. speváckych zborov rôzneho vierovyznania. Z toho boli tri domáce, zmiešaný spevácky zbor pri pravoslávnom chráme sv. Trojice, spevácky zbor Božieho srdca pri rímsko – katolíckom kostole a grécko – katolícky zmiešaný zbor pri chráme sv. Paraskievy. Koncertu sa zúčastnili hostia z Poľskej republiky spevácky zbor ECHO z Vranova nad Topľou zmiešaný zbor Petra Pavla Gojdiča a z bohosloveckej fakulty v Prešove – chór chrámu sv. Jána.

Politické strany, hnutia a združenia

V nedeľu 2. apríla zasadala okresná rada Slovenskej národnej strany. Na rokovaní došlo k zmene doterajšieho predsedu Okresnej rady Jána Kolečavu, ktorého vystriedal Cyril Dudáš. Zmeny nastali aj v predsedníctve rady. Dňa 14. apríla sa uskutočnila okresná konferencia komunistickej strany Slovenska. Delegáti zastupovali 15 základných organizácií KSS. Správu o realizácii záverov III. Zjazdu KSS a záverov predchádzajúcej okresnej konferencie predniesol jej predseda Jozef Kaščák. V diskusii vystúpilo 9 delegátov, ktorí vyjadrili nespokojnosť s vývojom spoločnosti, najmä nezamestnanosťou v okrese a stagnáciou rozvoja regiónu. Odsúdili kampaň, ktorú vedu predstavitelia politických strán a vládni predstavitelia proti KSS. Novým predsedom okresného výboru KSS sa stal Ing. Ján Harviš. Okresný snem Demokratickej únie sa konal 18. apríla, kde sa diskutovalo o ďalšom smerovaní a existencii Demokratickej únie. Súčasťou rokovania bola aj voľba zástupcu okresu na mimoriadnom republikovom sneme v Bratislave. Účastníci snemu zvolili za svojho zástupcu MUDr. Petra Zimana CSc. Potvrdili úzku spoluprácu Demokratickej únie s novovzniknutým politickým subjektom Slovenska demokratickou a kresťanskou úniou. Koncom apríla sa konal i okresný snem Demokratickej strany, na ktorom delegáti posúdili súčasný vnútropolitický stav v Slovenskej republike, ako aj pôsobenie Demokratickej strany vo vládnej koalícii a v regióne. Na sneme bolo zvolené nové predsedníctvo Okresnej rady, kde za predsedu bol opäť zvolený pán Peter Guzy. Začiatkom júna sa konala okresná konferencia Strany demokratickej ľavice. Delegáti na nej kriticky posudzovali politickú a hlavne sociálnu situáciu v republike. Hlavným výsledkom okresnej konferencie boli zmeny na čele okresnej organizácie. Novým predsedom okresnej organizácie Strany demokratickej ľavice sa stal Michal Varcholík. V letných mesiacoch po vášnivých diskusiách vznikol na Slovenskej politickej scéne nový politický subjekt Slovenská demokratická a kresťanská únia. Následne sa v okresoch konali Okresné konferencie, na ktorých sa volili novozvolené orgány. Predsedom okresnej organizácie sa stal Dušan Fedoročko, doterajší poslanec Národnej rady SR.

Spolky a organizácie

Začiatkom roka sa konala Výročná členská schôdza Pozemkového spoločenstva urbarníkov a lesomajiteľov mesta Svidník. Členská schôdza vyhodnotila činnosť výboru za predchádzajúce štvrtročné volebné obdobie a výsledky v plnení 10 ročného lesohospodárskeho plánu. Následne schválili nový 10 ročný lesohospodársky plán, ktorý určuje v tomto období podrobný popis prác na rozlohe 550 ha. Bol zvolený i nový sedemčlenný výbor a trojčlenná dozorná rada. členmi nového výboru sa stali Juraj Andrejko, Ján Vaňuga, Jozef Leľo, Ján Pilip, Juraj Kušnir, Ján Kaliňák a Miroslav Bilančík. Predsedom výboru sa stal Juraj Kušnir a predsedom dozornej rady JUDr. Jozef Juhačík.

Pred Vianocami dostali nevidiaci vo Svidníku pekný darček. V Podduklianskej knižnici za 50 tisícového príspevia Prvej stavebnej sporiteľne otvorili pre nich špeciálne oddelenie. Nevidiaci a slabozrakí môžu čítať knihy v Braillovom písme a počúvať zvukové knihy načítané na audiokazetách.

Telovýchova a šport

Futbal: Po jesennej časti futbalového ročníka 1999/2000 naši futbalisti v III. Lige prezimovali v spodnej časti tabuľky z hrozbou vypadnutia do IV. Ligy. Toto nelichotivé postavenie viedlo výbor Svidníckeho futbalového klubu k zmene na poste trénera. Zmena nastala i na poste tajomníka SFK, kde namiesto Pavla Piršča nastúpil Jaroslav Matkobiš. Ani tieto zmeny naším futbalistom nepomohli, kde po skončení jarnej časti skončili na predposlednom mieste a tak v novom ročníku 2000/2001 budú hrať IV. Lige. O záchranu v III. lige naše mesto hralo v zostave: Kriško – Ducár, Harakaľ, Tkáč, Krajňák – Paňko, Banha, Sokol, Ďurkoš, Hirka, Demjan, Kokuľa, Bochin, Čepa, Ružvoň.

Nový futbalový ročník 2000/2001 začali naši futbalisti IV: ligu s novým trénerom Zdenkom Kostom. Z mužstva odišla podstatná časť skúsených hráčov, ktorých doplnili vlastní odchovanci z dorastu. Takéto radikálne zmeny v mužstve sa prejavili i na ich nevýraznej hre a po skončení jesennej časti znovu obsadili v tabuľke miesto, ktoré hrozilo vypadnutím do V. ligy, úspešne vo futbalových súťažiach si počínali naši mladí futbalisti. V III. lige starší dorast a mladší dorast v II. lige, starší žiaci a mladší žiaci. Dobré výsledky dosahovali i žiaci prípravných ročníkov zo školského športového ihriska pri základnej škole na ulici Komenského. Na medzinárodnom turnaji prípraviek „Avanti Cup Rožňava“ počas celého turnaja neokúsili trpkosť prehry a skončili na peknom druhom mieste za víťaznou Rožňavou, ale pred 1. FC Košice a Miškolcom. Obdobne dobre reprezentovali naše mesto 9. – 12. júna na veľkom medzinárodnom turnaji vo futbale v Rakúskom Wolsburgu.

Na turnaji štartovalo vyše 100 družstiev v kategóriách od desať až po osemnásť rokov z rôznych častí Európy. V tejto konfrontácii s európskym futbalom naši mladí futbalisti obstali úspešne, keď dorastenci skončili na štvrtom mieste a šiestaci športovej triedy na treťom mieste. 20. februára vyvrcholil IV. ročník mestskej halovej futbalovej ligy, v ktorej hralo 16. mužstiev. Najlepšie si počínalo družstvo Idea, ktoré zvíťazilo ziskom 42 bodov pred mužstvom Elektromixu s 40 bodmi a minuloročným víťazom Drustav s bodovým ziskom 37 bodov. V súťaži ďalej hrali družstvá Bíli Andéle, Bizoni, SFK dorast, PP Košice, Merkur, Gusok, Krajna Bystrá, Svik, Staškovce, Cernina, EJ – HA, Sla. PO, MR Bulls.

Volejbal: Telovýchovná jednota Slávia Svidník hrala II. slovenskú volejbalovú ligu a počas celej súťaže úspešne bojovali o popredné umiestnenie.

Šach: šachovému klubu Stropkov- Svidník sa v jarnej časti súťaže nedarilo a tak zastúpili z II. do III. ligy. V celku úspešne hrali šachisti novovytvoreného klubu Centra voľného času Svidník v IV. lige. Začiatkom marca v Liptovskom Mikuláši sa uskutočnili majstrovstvá Slovenska v šachu jednotlivcov do 12 rokov. Šachový klub Stropkov – Svidník výborne reprezentoval Peter Brudňák. V turnaji obsadili ôsme miesto zo 47 štartujúcich hráčov, keď z deviatich partii šesť vyhral a tri prehral. V neoficiálnom

rebríčku šachistov do 11 rokov dokonca figuruje na druhom mieste na Slovensku. Mladý talentovaný 11 – ročný Svidníčan doteraz štartoval 5 – krát na republikovom šampionáte. V roku 1997,1998 získal striebornú medailu ako 8 a 9 ročný a v roku 1999 4. miesto ako 10 – ročný.

Kolky: Kolkári Centrálu Svidník hrali v tomto roku v III. lige. Po rozpačitých výsledkoch v jarých kolách sa cez letnú prestávku zmobilizovali a v jesennej časti obsadili 2. miesto. Družstvo kolkárov hralo najčastejšie v tomto zložení: Karol Bok, Karol Bok ml, Jaroslav Antoník, Ján Džogan, Marián Kurty, Jozef Čísár.

Stolný tenis : Mužstva Slávie Svidník A a B stále z roka na rok hrajú len v okresnej súťaži bez výraznejších výsledkov. Tento šport čoraz viac priťahuje mládež i zásluhou zriadenej športovej triedy tenisu na IV. základnej škole na Karpatskej ulici. Žiaci tejto školy si úspešne počínajú na rôznych regionálnych i celoslovenských súťažiach. Takto 26. marca v Bardejove na majstrovstvách kraja starších žiakov získali titul Majstra kraja. O tento úspech pod vedením trénera Mgr. Sluka sa pričínili Miroslav Kurečko, jeho brat Tomáš, Noga, Derco, Kohút, Adamečková. Trojčlenné družstvo IV. Základnej školy bude reprezentovať Prešovský kraj na celoslovenskej súťaži. Dúfame, že tieto mená raz preslavia naše mesto. Pod názvom West Wilde Week 2000 sa 12. augusta konali na svidníckom letisku Majstrovstvá Slovenska v šprintoch. Na tejto jedinečnej atrakcii sa za veľkej účasti divákov zišlo okolo 300 motorkárov. Šprintov sa zúčastnilo trinásť registrovaných pretekárov. Vyhral ten, kto mal na vzdialenosti 402,3 m /1/4 míle / najlepší čas. Preteky otvoril a prvého pretekára odštartoval primátor mesta Ing. Michal Bartko

3.septembra sa uskutočnil 41. ročník Dukelského behu mieru, na ktorom sa zúčastnilo 62 pretekárov, z toho 3 ženy. Najstarším účastníkom behu bol 73 – ročný Vincent Varga z Metropolu Košice. Víťazom 41. ročníka Dukelského behu mieru v hlavnej kategórii do 40 rokov sa stal Orest Babjak s časom 1:03:29 pred Jaroslavom Jakubašekom, obaja z Bardejova a tretím Petrom Behúňom zo Strážskeho. Prvým Svidníčanom, ktorý dobehol do cieľa bol Michal Hajduk s časom 1. hod.22 min, ktorému cenu primátora odovzdal osobne Ing. Michal Bartko. Ten istý deň Tenis – Šport Svidník usporiadal v tenisovom areáli VI. Ročník tenisového turnaja „ Svidník Open“ , na ktorom sa zúčastnilo 36 tenistov mužov a 4 ženy zo Svidníka, Stropkova, Bardejova, Košíc, Prešova a dvaja hráči z Poľskej republiky, víťazom VI. ročníka tenisového turnaja sa stal Czerepaniak z Poľska. 70. ročník medzinárodného maratónu mieru sa uskutočnil 1. októbra v Košiciach. Po prvýkrát sa ho zúčastnili i bežci z nášho mesta a okresu. V hlavnej súťaži maratónsku trať 42,192 km absolvoval Mlynárovčan Miroslav Haník, Stročinčan Igor Vančišin a Svidníčan Michal Hajduk. Všetci traja zvládli dva mestské okruhy v časovom rozpätí od 3:30 do 3:50 hod. Jeden okruh, čiže polmaratón absolvovali Svidníčania Juraj Vatraľ, Ján Holodňak, Andrej Dudáš, Marián Martinec, Ján Jenčo a Andrej Halčík. Všetci polmaratónci dobehli do cieľa v čase od 1:50 do 2 hod. V nedeľu 24. septembra sa súťažilo o Svidníčana s najsilnejšou rukou. Tejto súťaže „ Svidnícka ruka „ 2000 sa zúčastnilo 22 súťažiacich z Bardejovského, Stropkovského a nášho okresu. Po trojhodinovom boji sa v prvej kategórii do 70 kilogramov na 1. mieste sa umiestnil Ján Štiber z Radomy, v druhej kategórii do 80 kg Andrej Sobek z Richvaldu. V najťažšej kategórii nad 80 kg na 1. mieste sa umiestnil Peter Vidiščák zo Stropkova, ktorý získal cenu absolútneho víťaza

Mimoriadne udalosti

Začiatkom tohto roka v našom okrese a meste došlo k výraznému vzostupu chorobnosti na akútne respiračné ochorenia, hlavne u dospelých vo vekovej skupine 18 – 59 rokov

a nad 60 rokov. Z týchto dôvodov boli v okrese prijaté mimoriadne opatrenia najmä v zdravotníckych zariadeniach. Bolí zrušené všetky akcie, kde sa zhromažďoval väčší počet ľudí. Starších ľudí bolo potrebné zaočkovať proti chrípke. V jednom zo Svidníckych bytov sa vo večerných hodinách 7. februára pohádali manželia. Po hádke sa 19 – ročná matka pobrala k rodičom a so 4 – mesačným dievčatom doma zostal rozzúrený 23 – ročný otec. Keďže nemal na čom vybit' svoju zlosť, upriamil ju na bezmocnú dcéru, ktorú doma údermi do hlavy usmrtil. Svoj čin spáchal pod vplyvom alkoholu, ktorého mu policajti v ten večer namerali v krvi minimálne 1,38 promile. V sobotu o 02.55 hod. tragicky skončil výstup 18 – roč. chlapca, študenta gymnázia na nefunkčný 45 metrov vysoký komín kotolne č.3 na Komenského ulici. Pred očami svojich deviatich priateľov sa vyšplhal po bleskozvode do výšky 4 m k stúpadlám komína, následne pokračoval vo výstupe na samotný vrchol komína. Keď bol na vrchole, tak došlo k uvoľneniu železného stúpadla z betónovej hlavy komína, kde sa chlapec držal, stratil rovnováhu a spoločne s tehliami a kúskami železobetónu spadol na betónovú cestu vedľa komína. Pri páde utrpel zranenia, ktorým na mieste podľahol.

Tohtoročné Slávnosti Rusinov – Ukrajincov sprevádzali nielen veselé chvíle, ale i tragická udalosť. V sobotu večer o 22.25 hodine z kolotoča zvaného chobotnica za jazdy spadla 38 – ročná žena z obce Breznica. Počas pádu narazila do odstavenej maringotky pri kolotoči, do auta a spadla na zem. Zhodou okolností na mieste tragédie sa nachádzal so svojimi deťmi MUDr. Džupina, ktorý jej poskytol okamžitú pomoc a zabezpečil jej prevoz do nemocnice, kde ďalej bojovali lekári o záchranu jej života. K prípadu boli prizvaní kriminalistickí experti z Bratislavy, ktorí podrobili kolotoč dôkladnej technickej kontrole. Bol to prvý prípad v 46 – ročnej histórii Slávnosti, počas ktorých došlo k takej tragédii.

Počasié a jeho osobitosti v priebehu roka

Začiatkom roka bol pre toto obdobie vcelku teplotne normálny. Sneh v hrúbke do 20 cm sa udržiaval až do 19. januára, keď vo večerných hodinách začalo husto snežiť. V priebehu niekoľko hodín napadalo enormné množstvo snehu, keďže v okrese a meste bola vyhlásená kalamita. Na cestách bolo nepretržite dvanásť pluhových sypačov, fréza a šípový pluh. Vznikli také situácie, že už nebolo kde sneh potlačiť. Bol odstavený i hraničný prechod vo Vyšnom Komárniku, kde na stúpaní k nemu zostalo veľa skrižovaných kamiónov. Technické služby mesta Svidník dňom i nocou odhŕňali a vyvážali sneh z miestnych komunikácií a verejných priestranstiev tak, aby sa ľudia mohli dostať k obchodom a do práce. Nahrnutím snehu pri chodníkoch vznikli tunely až do výšky 1,5 metra. Ku koncu mesiaca sa oteplilo, keď teploty stúpili až na 6 C, čím sa začal veľmi topiť sneh. Našťastie vodné toky sa nevyliali z brehov a nespôsobili veľké záplavy.

Zo 16. na 17. februára znovu husto snežilo a v priebehu noci napadlo 45 cm snehu, ktorý sa udržal až do jarných dní. Dňa 29. marca bola prvá jarná búrka s veľkým hrmením a krupobitím. Od polovice apríla začalo byť na túto dobu veľmi horúce až do 23 C a toto teplo vydržalo do konca mesiaca, čím vznikol vlhový deficit. začiatkom mesiaca mája sa teploty neustále zvyšovali až k 30 C°. Pršať začalo 19. mája a tento ustál až 23. mája. Na troch zmrznutých teploty klesli k nule. Podľa dlhodobých meteorologických záznamov z Bratislavy bol tohtoročný apríl najteplejší v tomto storočí a máj je na siedmom mieste tohto rebríčka. Podľa meraní vo Viedni od roku 1775 bola teplejšia jar ako tohtoročná len v roku 1794. Po miernom ochladení v mesiaci jún nastali v letných mesiacoch júl a august

enormné teploty, ktoré vystúpili 20. augusta. V tento deň bolo u nás 35 C. Veľmi teplá a suchá bola jeseň, keď 17. 10. Vystúpila denná teplota až na 25 C° Raritou tohtoročných enormných teplôt a sucha bolo aj to, že vyrástlo mimoriadne veľa hríbov a urodilo sa veľa zemiakov a jabĺk. V polovici novembra bola zelená tráva a zakvitli jablone. Avšak túto krásu 18. novembra spálil náhli mráz, keď na obed dosahoval – 18 C°, mrazivý deň znovu vystriedali veľmi, na túto dobu, neobvyklé teploty. Na chodníkoch sa objavili dážďovky a mnohé úkazy naďalej pripomínajú jar. V polovici decembra ešte bolo vidieť na poli pásť sa dobytok.

U mňa doma na balkóne kvitli nerušene muškáty a petúnie. Kvitli žlté nechtíky a na kríkoch šípovej ruže sa stále tvorili nové púčiky. Prvý snehový poprašok napadol večer 16. decembra, avšak dlho nezostal a tak Vianoce a Silvester boli bez snehu.

Rôzne

Po rôznych učených diskusiách v odborných vedeckých kruhoch, či vstupom do roku 2000 vstupuje ľudstvo aj do tretieho tisícročia alebo až rokom 2001, predsa len celý svet odbitím polnoci z roka 1999 na rok 2000 oslávil tento vstup. Na televíznej obrazovke sa striedali zábery z rôznych častí sveta, kde ľudia nadšene vítali vstup do tretieho tisícročia – tretieho milénia. Tak tomu bolo aj v našom meste. Veľká časť jeho obyvateľstva sa vo večerných hodinách posledného dňa roka zhromaždili pri Mestskom kultúrnom stredisku, aby pri hudbe, speve a v radostnom očakávaní privítali magický rok 2000. Po hymne našej republiky, prítomných pozdravil prednosta Okresného úradu Ing. Vladimír Popik a primátor mesta Ing. Michal Bartko. Za zvuku výstrelov šampanského bol spustený veľkolepý ohňostroj, ktorý svojím vizuálnym efektom strhol lavínu búrlivých výkrikov a vzájomných blahoprianí prítomných. Prvým občanom v roku 2000 sa stal Adrián Grundza, ktorý sa narodil 2. januára rodičom Anete a Jaroslavovi Grunzovcom. Malý Adrián bol 50 cm dlhý a 4,6 kg ťažký. Mamičku a malého Adriána na druhý deň pozdravili primátor mesta Ing. Michal Bartko a prednosta Mestského úradu JUDr. Vasil Štefanco, ktorí mamičke odovzdali kyticu kvetov a novorodeničku veľký balík hračiek a vkladnú knižku s obnosom 4000 Sk. Vo Svidníku sa v roku 1999 narodilo 551, z toho 8 dvojčiat. Manželstvo uzavrelo 184 párov. Do knihy úmrtí zapísali na Matrike vo Svidníku 297 mien.

Prednosta MsÚ
Kronikár
Primátor mesta